

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 13g/2026

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 1662 alin. (2) din
Codul civil

*(excluderea unor categorii de garanți de la aplicarea regimului special
al garanțiilor personale acordate de consumator)*

CHIȘINĂU
4 iunie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
 dlui Sergiu LITVINENCO,
 dlui Ion MALANCIUC,
 nei Viorica PUICA,
 dlui Nicolae ROȘCA, *judecători*,
 cu participarea dlui Andrei Harbuz, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 30 ianuarie 2026,
 Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
 Având în vedere actele și lucrările dosarului,
 Deliberând la 4 iunie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „[g]aranția personală nu cade sub incidența prezentei secțiuni dacă garantul persoană fizică este membru, asociat, acționar, administrator al debitorului persoană juridică sau are altă posibilitate de a exercita o influență semnificativă asupra debitorului” din articolul 1662 alin. (2) din Codul civil, ridicată de dna avocat Tatiana Dicusar, în interesele dlui Dumitru Covalenco, în dosarul nr. 2-10019/2025, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Natalia Russu de la Judecătoria Chișinău, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Circumstanțele litigiului principal, așa cum au fost formulate de autorul excepției, pot fi rezumate după cum urmează.

4. Începând cu 2 mai 2018, BC „Victoriabank” SA (succesore BC „Banca Comercială Română, Chișinău” SA) în calitate de creditor a încheiat cu debitorul SRL „Inoxplus” mai multe contracte de creditare.

5. La 30 aprilie 2019, *Victoriabank*, în asigurarea executării obligațiilor ce derivă din contractele de creditare menționate *supra*, a încheiat un contract de fidejusiune cu dl Dumitru Covalenco, asociat unic și administrator al *Inoxplus*. Conform acestui contract, fidejuserul s-a angajat să răspundă solidar cu debitorul pentru obligațiile asumate.

6. Prin acte adiționale succesive încheiate în perioada 2019–2023, obligația garantată a fost extinsă progresiv, incluzând în sfera garanției personale linii noi de creditare, precum și majorări ale sumelor creditelor.

7. În contextul neexecutării obligațiilor contractuale asumate de către debitor și al aflării acestuia în procedură de faliment, *Victoriabank* l-a chemat în judecată pe dl Dumitru Covalenco, fidejuser, pentru încasarea datoriei.

8. Printr-o hotărâre din 4 aprilie 2025, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, a admis acțiunea și a dispus încasarea datoriei din contul fidejuserului.

9. La 12 mai 2025, dl Dumitru Covalenco a formulat o acțiune împotriva *Victoriabank*, având ca intervenient accesoriu pe *Inoxplus*, pentru constatarea nulității absolute a unor clauze abuzive din contractele de creditare și de fidejusiune.

10. În cadrul examinării cauzei, dna avocat Tatiana Dicusar a ridicat, în interesele dlui Dumitru Covalenco, excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 1662 alin. (2) din Codul civil.

11. Printr-o încheiere din 28 ianuarie 2026, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor menționate la § 1.

B. Legislația pertinentă

12. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială”

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

(6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

13. Prevederile relevante ale Codului civil al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 1107 din 6 iunie 2002, sunt următoarele:

Articolul 1662

Domeniul de aplicare

„(1) Orice garanție personală acordată de către un garant consumator în folosul unui creditor profesionist este supusă dispozițiilor prezentei secțiuni și, în completare, dispozițiilor secțiunilor 1, a 2-a și a 4-a.

(2) Garanția personală nu cade sub incidența prezentei secțiuni dacă garantul persoană fizică este membru, asociat, acționar, administrator al debitorului persoană juridică sau are altă posibilitate de a exercita o influență semnificativă asupra debitorului.

(3) Dacă s-a stipulat că garanția personală este autonomă, această stipulație este lovită de nulitate absolută și se consideră că garanția este o fidejusiune, cu condiția că sînt îndeplinite celelalte condiții de validitate ale fidejusiunii.

(4) Orice clauză care contravine dispozițiilor secțiunii 1, a 2-a, a 4-a și ale prezentei secțiuni în detrimentul garantului (fidejursorului) consumator este lovită de nulitate absolută.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

14. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prevederile contestate instituie un tratament juridic diferențiat între diverse categorii de fidejutori, prin excluderea persoanelor fizice care dețin calitatea de administrator, asociat sau fondator al debitorului de la regimul juridic de protecție aplicabil garantului consumator. În opinia sa, această diferențiere nu se bazează pe un criteriu obiectiv și rezonabil.

15. De asemenea, autorul excepției susține că norma contestată îi afectează dreptul la cunoașterea drepturilor și obligațiilor, deoarece exclude aplicarea dispozițiilor referitoare la obligațiile precontractuale ale creditorului, fapt care ar lipsi fidejutorul de garanțiile necesare unui consimțământ informat.

16. Totodată, autorul excepției consideră că prevederile criticate permit ingerințe excesive în dreptul de proprietate, pentru că lipsa obligațiilor de informare și de evaluare a bonității ar putea conduce la afectarea disproporționată a patrimoniului său. De asemenea, autorul excepției susține că norma contestată îi afectează dreptul de acces liber la justiție.

17. Prin urmare, autorul excepției afirmă că norma contestată încalcă articolele 1 alin. (3), 16, 20, 23, 46 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

18. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele.

19. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul civil, ține de competența Curții Constituționale.

20. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de avocatul unei părți în proces. Astfel, excepția este formulată de un subiect abilitat cu acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

21. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 1662 alin. (2) din Codul civil. Curtea observă că norma contestată nu a făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

22. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză civilă privind constatarea nulității unor clauze contractuale din contractele de acordare a liniei de credit și din acordurile adiționale la contractul de fidejusiune. Având în vedere că prevederile contestate stabilesc regimul juridic aplicabil garanției personale, Curtea admite că instanța de judecată ar putea aplica prevederile contestate la soluționarea cauzei.

23. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca o excepție de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept garantat de Constituție. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului excepției, dacă prevederea contestată reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 28 din 26 februarie 2026, §22).

24. Autorul excepției susține că norma contestată contravine articolelor 1 alin. (3) (*statul de drept*), 16 (*egalitatea*), 20 (*accesul liber la justiție*), 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*), 46 (*dreptul la proprietate privată și protecția acesteia*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

25. Curtea reiterează că articolul 1 alin. (3) din Constituție comportă un caracter general și reprezintă dispoziții fundamentale care stau la baza oricăror reglementări. Această normă nu poate fi invocată de sine stătător, ci numai în coroborare cu o altă prevedere din Constituție, care trebuie să fie aplicabilă (a se vedea HCC nr. 20 din 26 septembrie 2024, § 64; DCC nr. 12 din 2 februarie 2023, § 20).

26. Referitor la articolele 16 și 23 din Constituție, Curtea reține că acestea nu au o aplicabilitate autonomă. Pentru a deveni incidente, autorul excepției trebuie să demonstreze existența unei ingerințe într-un drept fundamental.

Principiul nediscriminării nu constituie o problemă de constituționalitate atât timp cât nu este afectat un drept garantat de Constituție. Referitor la articolul 54 din Constituție, Curtea reiterează că acesta îi impune un mod de analiză a caracterului proporțional al ingerințelor în drepturile fundamentale. Pentru a putea fi aplicat, trebuie să se constate incidența unui drept fundamental (a se vedea DCC nr. 53 din 4 mai 2023, § 17).

27. Referitor la incidența articolului 20 din Constituție, Curtea reține că acest articol obligă statul să ofere persoanei remedii efective în vederea apărării drepturilor și a intereselor sale în cazul în care aceasta pretinde că a fost vătămată într-un drept. În prezenta cauză, Curtea nu poate constata lezarea acestui drept, având în vedere că autorul excepției a avut posibilitatea să conteste actele juridice civile, iar cauza sa examinându-se, la data pronunțării prezentei decizii, de către instanța judecătorească competentă. Totodată, autorul sesizării nici nu a motivat în ce măsură prevederile contestate afectează norma constituțională menționată, iar simpla enumerare a unor articole din Constituție, precum și citarea unor considerente din jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, în lipsa unei argumentări proprii nu reprezintă critici veritabile de neconstituționalitate (a se vedea DCC nr.114 din 26 septembrie 2023, § 16; DCC nr. 34 din 5 martie 2026, § 25).

28. Cu privire la incidența articolului 46 din Constituție, autorul excepției susține că norma contestată îi afectează dreptul de proprietate, deoarece nu-i permite să beneficieze de garanțiile speciale în materia fidejusiunii destinate consumatorilor, deși în raportul juridic obligațional el apare exclusiv ca persoană fizică.

29. Curtea reține că câmpul de aplicare al articolului 46 din Constituție este similar câmpului de aplicare al articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea DCC nr.7 din 20 ianuarie 2022, § 30; DCC nr. 33 din 5 martie 2026, § 28). În acest sens, în cazul în care o persoană privată aduce atingere dreptului la respectarea bunurilor, reglementările juridice trebuie să asigure protecție suficientă, dar și căi de atac efective, pentru ca victima unei ingerințe să-și poată revendica drepturile încălcate, precum și să obțină despăgubiri pentru orice prejudiciu suferit (a se vedea *Blumberga v. Letonia*, 14 octombrie 2008, § 67; *Kotov v. Rusia*, [MC], 3 aprilie 2012, § 113).

30. Curtea reține că, deținând competența constituțională corespunzătoare, legislatorul a reglementat în Codul civil statutul juridic al participanților la circuitul civil, temeiurile apariției dreptului de proprietate și modul de exercitare a acestuia, precum și obligațiile contractuale și de altă natură dintre subiectele raporturilor juridice civile (a se vedea articolele 2 și 3 din Cod). În particular, a prevăzut un sistem complex de garanții personale destinat asigurării executării obligațiilor, care include, *inter alia*, și garanțiile acordate de consumator unor creditori profesioniști (a se vedea articolele 1662 – 1666 din Cod). Curtea menționează că la adoptarea normei contestate, dar și a secțiunii din care aceasta face parte, Parlamentul a avut în vedere și prevederile Directivei 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (a se vedea preambulul la Legea nr. 133 din 15 noiembrie 2018 cu privire la modernizarea Codului civil și modificarea unor acte normative), dar și ale Proiectului Cadrelui Comun de Referință al Uniunii Europene (în engleză Draft Common

Frame of Reference, prescurtat - DCFR). În nota informativă¹ la proiectul de lege s-a menționat că „[î]n partea în care anumite dispoziții sunt preluate din DCFR, la interpretarea și aplicarea lor ar trebui luate în calcul comentariile oficiale și ilustrațiile care însoțesc DCFR”.

31. Curtea observă că persoana fizică în interesul căreia a fost ridicată excepția cumulează, în raportul juridic de creditare, mai multe poziții (garant al obligației de restituire a creditelor obținute de către debitorul-persoană juridică; asociat unic al debitorului-persoană juridică; administrator al debitorului-persoană juridică) și susține că soluția legislativă contestată îi dezavantajează dreptul de proprietate în calitatea sa de consumator. Curtea nu poate reține afirmația autorului sesizării potrivit căreia articolul 1662 alin. (2) din Codul civil ar restrânge dreptul constituțional la proprietate și ar impune obligații disproporționate consumatorului-persoană fizică în raport cu un creditor profesionist.

32. Prin norma contestată, legislatorul a exclus de la protecție nu pe oricare consumator-persoană fizică, ci doar pe persoana fizică care exercită o influență semnificativă asupra debitorului-persoană juridică și care se oferă, în mod benevol, să garanteze executarea unei obligații asumate de către un astfel de debitor. Această excludere își are rațiunea în calificarea de către legislator a relațiilor dintre garantul-persoană fizică și debitorul-persoană juridică ca fiind nu doar o legătură de subordonare juridică, dar și o consecință a exercitiului dreptului său de proprietate, care generează prezumția că, la asumarea de garanții, persoana fizică are cunoștință despre toate obligațiile pe care le garantează și despre dinamica lor în procesul de executare a obligațiilor.

33. De asemenea, Curtea observă că la excluderea garantului-persoană fizică de la regimul special de protecție, legislatorul s-a bazat pe un criteriu obiectiv și rezonabil. Un astfel de garant nu se află în poziția tipică a consumatorului aflat într-o situație de vulnerabilitate informațională și contractuală, pentru că în raporturile sale cu debitorul, el dispune de un grad sporit de acces la informațiile relevante și de posibilitatea de control sau influențare a deciziilor acestuia, fapt care îl diferențiază în mod substanțial de garantul terț, străin de structura și activitatea debitorului.

34. În acest sens, norma contestată realizează o distincție între, pe de o parte, garanții consumatori care acționează în calitate de terți față de structura internă a debitorului și, pe de altă parte, garanții care, în virtutea anumitor factori, exercită asupra debitorului o influență semnificativă prin impunerea voinței la încheierea și executarea actelor juridice, la exercitarea dreptului de proprietate și, în general, la desfășurarea afacerilor în scopul obținerii unui profit. În acest sens, Curtea reiterează că tratamentul diferențiat este admisibil în măsura în care se bazează pe un criteriu obiectiv și rezonabil (HCC nr. 2 din 27 ianuarie 2026, § 48), iar acest criteriu îl constituie nivelul de acces la informație și gradul de control exercitat asupra debitorului persoană juridică.

35. Curtea de Justiție a Uniunii Europene a analizat dacă o persoană fizică care garantează obligațiile unei societăți comerciale poate avea calitatea de consumator în sensul Directivei 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii. În rezultat, a stabilit că prevederile Directivei 93/13 pot fi aplicate unui contract de fidejusiune sau de garanție încheiat de o persoană fizică pentru garantarea

---

¹ A se vedea pagina 1 din Nota informativă la Legea nr. 133 din 15 noiembrie 2018 <https://old.parlament.md/LegislationDocument.aspx?Id=4b3c5c39-267a-424b-9763-e13f06f8ffca>

obligațiilor unei societăți comerciale numai dacă acea persoană fizică a acționat în scopuri care nu intră în cadrul activității sale profesionale și nu are un raport de natură funcțională cu societatea menționată (a se vedea hotărârea *C-74/15 Dumitru Tarcău și Ileana Tarcău v. Banca Comercială Intesa Sanpaolo România SA și alții*, § 30). De asemenea, aceasta a reiterat că noțiunea de „consumator” trebuie interpretată în mod funcțional, în dependență de scopul concret al contractului și de existența unui raport profesional sau funcțional al persoanei cu debitorul (a se vedea hotărârea *C-110/14 Costea*, § 16; *Hotărârea C-197/24 AK*, § 45).

36. În aceste condiții, Curtea reține că această calificare a subiectelor de drept în funcție de poziția lor în raportul juridic reflectă o opțiune legislativă care se circumscrie marjei discreționare a Parlamentului în materie economică și socială, recunoscută și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cazul altor state. În acest sens, aceasta a reținut că statele dispun de o marjă largă de apreciere în stabilirea unor categorii juridice distincte, atât timp cât diferențierea urmărește un scop legitim și nu este arbitrară (a se vedea *Carson și alții v. Regatul Unit*, 16 martie 2010, § 61).

37. Curtea menționează că, în concepția legislatorului, excluderea persoanei fizice de la garanțiile speciale nu o lipsesc de protecția juridică oferită de normele generale ale dreptului civil, inclusiv de cele referitoare la buna-credință (articolul 10 din Codul civil), validitatea consimțământului (articolul 312 din Codul civil) și mecanismele de protecție a patrimoniului fidejursorului, între care se numără cerința formei contractului (articolul 1634 din Codul civil), regimul juridic al convențiilor ulterioare dintre creditor și debitor și limitele obligației garantate (articolele 1637 alin. (3) și 1639 din Codul civil), dreptul fidejursorului de a invoca excepțiile debitorului (articolul 1638 din Codul civil), precum și de a face uz de mecanismele de eliberare a fidejursorului (articolul 1646 din Codul civil).

38. Mai mult, Curtea observă că, după cum rezultă din sesizare, fidejusiunea a luat naștere prin acordul părților (a se vedea supra § 5). În acest sens, Curtea subliniază că, în virtutea principiului libertății contractuale, părțile dispun de o marjă largă de apreciere în configurarea raporturilor juridice. Prin urmare, odată ce garantul a acceptat în mod voluntar condițiile fidejusiunii, în afara cadrului special de protecție rezervat consumatorilor, clauzele contractuale astfel convenite dobândesc forță obligatorie pentru părți și implică asumarea consecințelor juridice aferente, iar criticile formulate denotă, de fapt, nemulțumirea față de opțiunea legislativă de delimitare a domeniului de aplicare a normei. În lipsa garanției oferite de persoana fizică, creditorul profesionist ar fi întreprins alte măsuri de protecție a propriului interes. Astfel, Curtea nu poate califica aceste prevederi ca ingerințe nejustificate în dreptul de proprietate al fidejursorului, încheierea contractului fiind un pas consensual și asumat (a se vedea DCC nr. 34 din 5 martie 2026, § 29). Prin urmare, Curtea reține că articolul 46 din Constituție nu este incident.

39. Deoarece nu a fost demonstrată incidența unui drept fundamental garantat de Constituție, Curtea notează că nici articolele 16, 23 și 54 din Constituție nu se fac incidente.

40. Având în vedere cele menționate, Curtea reține că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate în discuție nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2) și (4) lit. d), 37, 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „[g]aranția personală nu cade sub incidența prezentei secțiuni dacă garantul persoană fizică este membru, asociat, acționar, administrator al debitorului persoană juridică sau are altă posibilitate de a exercita o influență semnificativă asupra debitorului” din articolul 1662 alin. (2) din Codul civil, ridicată de dna avocat Tatiana Dicusar, în interesele dlui Dumitru Covalenco, în dosarul nr. 2-10019/2025, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 4 iunie 2026

DCC nr. 105

Dosarul nr. 13g/2026